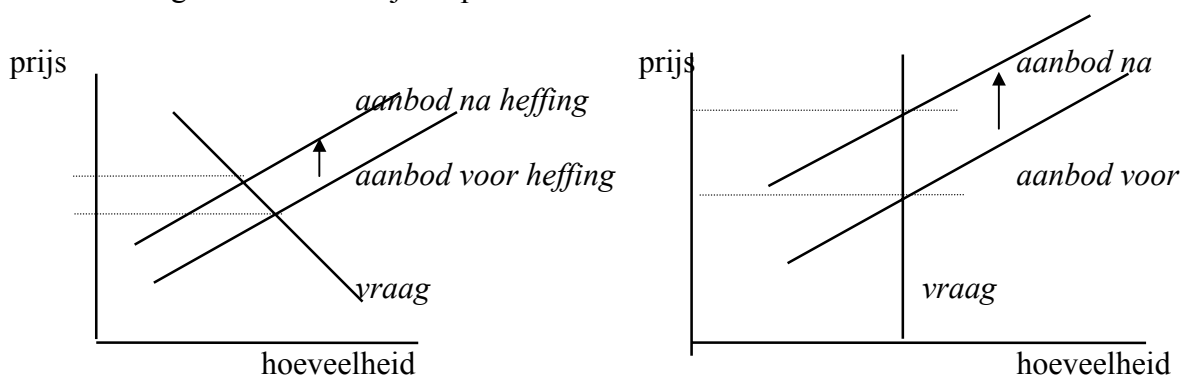

OVER HEFFINGEN EN SUBSIDIES

Heffingen (b.v. accijnzen, milieubelastingen, etc.) verhogen de productiekosten van de aanbieders en elke aanbieder houdt dus van elke prijs (de *consumentenprijs*) die hij zou ontvangen minder over, omdat hij van die prijs een stukje moet afdragen aan de overheid (*producentenprijs = consumentenprijs minus de heffing*). Hij zal dus met minder winst moeten nemen. Hij reageert nu niet op een prijs P , maar op een *prijs minus die heffing*, dus op $P - H$ en dan neemt zijn aanbod over de hele linie af: de aanbodlijn verschuift over de hele linie omhoog met het heffingsbedrag, waardoor er een nieuwe marktprijs ontstaat met het snijpunt van de vraaglijn, die hoger ligt dan voorheen. Of deze heffing geheel in de verkoopprijs (consumentenprijs) kan worden doorberekend ('afgewenteld'), ligt aan de steilheid van de vraaglijn, dus aan de elasticiteit van de vraag. Bij een **volkomen inelastische vraag** kan namelijk de gehele heffing doorberekend worden in de verkoopprijs, omdat de consument het goed toch wel blijft kopen.

In de *linker grafiek* is er sprake van een elastischer vraag dan in de *rechter grafiek* en kan men zien dat in het nieuwe snijpunt van vraag en aanbod niet de gehele heffing in de marktprijs doorberekend kan worden; in de rechter grafiek is dat wel zo, dus algemeen geldt:

hoe elastischer de vraag, hoe minder van de heffing in de verkoopprijs doorberekend kan worden door de aanbieder.

Bij een volkomen inelastische vraag, kan de gehele heffing worden doorberekend in de verkoopprijs, want de vraag verandert toch niet, omdat het publiek geheel ongevoelig is voor een prijsverandering: men blijft het goed toch kopen, ongeacht de prijs (-verandering).

Aanbieders reageren nu dus niet op zijn **prijs p** , maar op de prijs p minus de heffing, dus zo kan men snel de nieuwe aanbodlijn afleiden:

Voorbeeld: $Q_a = 60 p - 120$ en er wordt een **heffing van € 0,50** per eenheid gehanteerd, dan wordt de nieuwe aanbod functie: $Q_a = 60 (p - 0,50) - 120$ wordt: $Q_a = 60 p - 30 - 120$. Dus: **$Q_a = 60 p - 150$** .

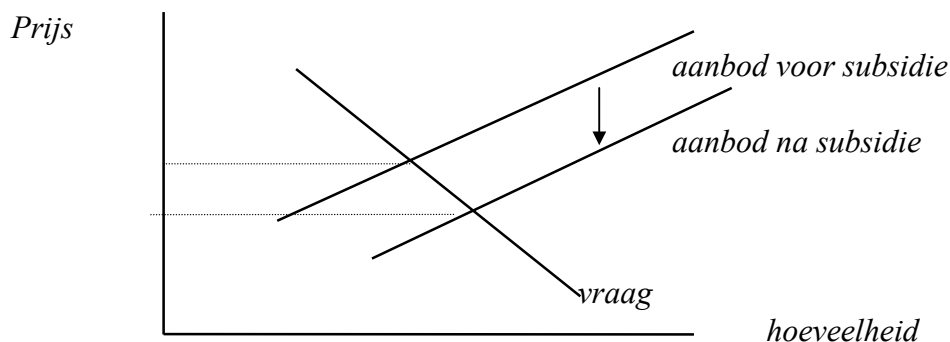
Een heffing is bedoeld om de vraag af te remmen, waardoor de afzet voor de aanbieders natuurlijk afneemt, en dus ook de omzet afneemt, want elke aanbieder krijgt nu een lagere afzet tegen een lagere producentenprijs, want deze producentenprijs is de (weliswaar hogere) consumentenprijs minus de heffing.

Bij een **subsidie** geldt het omgekeerde: een subsidie verlaagt de productiekosten voor de aanbieders, waardoor de aanbieders bij elke prijs meer zullen aanbieden, want zij richten zich nu op een *prijs P plus een subsidie S*: de aanbodlijn verschuift over de hele linie naar beneden en er ontstaat een nieuwe marktprijs die lager is dan voorheen.

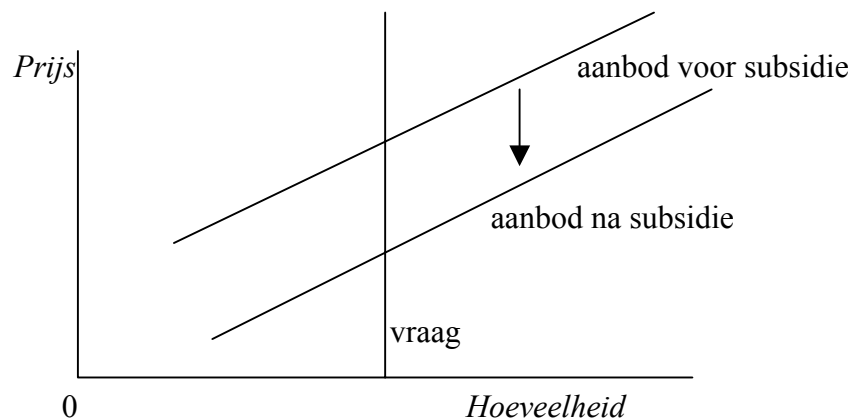
De bedoeling van een subsidie is om de vraag te laten toenemen, dus zal ook de afzet van de aanbieder toenemen en ook zijn omzet, want zijn afzet neemt toe en zijn producentenprijs ook, die bij die afzet hoort, ondanks de lagere consumentenprijs.

Bij een volkomen inelastische vraag blijft zijn omzet gelijk, omdat de vraag dan gelijk blijft, hoe groot het bedrag van de subsidie ook is. De aanbieder kan in zo'n geval de gehele subsidie in de marktprijs verwerken: zijn omzet blijft toch gelijk als we kijken naar de producentenprijs * de afzet. De consumentenprijs is dan wel laag: nu is dus de elasticiteit bepalend of het voordeel van de subsidie geheel aan de consument wordt gegeven of niet.

Voorbeeld: $Q_a = p - 10$ en er wordt een subsidie van € 30 per eenheid gehanteerd, dan wordt de nieuwe aanbodfunctie: $Q_a = (p + 30) - 10$, dit wordt: $Q_a = p + 20$ en er ontstaat een marktprijs die lager is en een grotere vraag en aanbod!

Bij een **volkomen inelastische** vraag komt er deze grafiek:

Algemeen geldt: 1. Bij **Heffingen**: $Q_a = a(p - H) + b$, waarbij $H =$ heffing
producentenprijs (wat de producent ontvangt) = consumentenprijs (verkoopprijs) – de heffing per eenheid product

2. Bij **Subsidies**: $Q_a = a(p + S) + b$, waarbij $S =$ subsidie.
producentenprijs = consumentenprijs + de subsidie per eenheid product

concluderend: In geval van heffingen ligt de consumentenprijs hoger dan de producentenprijs. In geval van subsidies ligt de producentenprijs hoger dan de consumentenprijs.